

LBRIS

We know
books

MINISTERUL EDUCAȚIEI

MAGDA STAN

ISTORIE

clasa a VI-a

6

**EDITURA DIDACTICĂ
ȘI PEDAGOGICĂ**

Introducere. Competențe	5	1. Revoluția glorioasă	60
Prezentarea manualului	6	2. Iluminismul - rațiune, drepturi, implicarea oamenilor în viața publică	62
Metode de lucru și de evaluare	7	Studiu de caz. Montesquieu, J.J. Rousseau, Voltaire	64
Recapitulare inițială. La început de drum	8	3. Viața cotidiană. Opinia publică în secolul al XVIII-lea	66
Evaluare inițială. Test	10	4. Constituirea S.U.A. (I) <i>Declarația de independență</i>	68
 		5. Constituirea S.U.A. (II) Constituția	70
UNITATEA I.		6. Revoluția franceză. De la supus la cetățean (I)	72
Călători și călătorii - Europa și Lumea Nouă	12	Studiu de caz. <i>Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului</i>	74
Competențe specifice vizate:		7. Revoluția franceză. De la supus la cetățean (II)	76
1.1; 1.2; 2.3; 3.1; 3.2; 4.1		8. Napoleon I și răspândirea ideilor revoluției franceze în Europa	78
Domenii de cunoaștere dominante: 1. <i>Reconstituirea trecutului</i> ; 2. <i>Elemente de cultură și civilizație</i>		9. Revoluția industrială. Impactul în viața oamenilor (I)	80
1. Călătoriile și percepția spațiului în Evul Mediu	14	10. Revoluția industrială. Impactul în viața oamenilor (II)	82
2. Marile descoperiri ale europenilor (I). Drumuri și teritorii	16	Recapitulare	84
3. Marile descoperiri ale europenilor (II). Călători și călătorii	18	Evaluare. Test	86
4. Marile descoperiri ale europenilor (III). Consecințe asupra vieții oamenilor	20	 	
Studiu de caz. Lumea Nouă: cunoaștere, misionarism și exploatare	22	UNITATEA IV.	
Recapitulare	24	Secolul naționalităților	88
Evaluare. Test	26	Competențe specifice vizate:	
 		1.1; 2.3; 3.2; 3.3; 4.1; 4.2	
UNITATEA II.		Domeniul de cunoaștere dominant:	
Geneza spiritului modern	28	3. Relațiile sociale și statul	
Competențe specifice vizate:		1. Statele moderne: revoluție și emancipare națională (I)	90
1.2; 2.1; 2.2; 3.2; 3.3; 4.1; 4.2		2. Statele moderne: revoluție și emancipare națională (II)	92
Domeniul de cunoaștere dominant:		Studiu de caz. 1848 în Europa	94
2. Elemente de cultură și civilizație		Studiu de caz. <i>Românii și modernitatea</i>	96
1. Renașterea: geneza spiritului modern	30	Studiu de caz. Formarea statelor naționale în secolul al XIX-lea: Germania	98
2. Umanismul	32	2. Epoca victoriană. La Belle Époque	100
Studiu de caz. Leonardo da Vinci și Michelangelo Buonarroti	34	Recapitulare	102
Studiu de caz. Niccolò Machiavelli	36	Evaluare. Test	104
Studiu de caz. Giordano Bruno și Galileo Galilei	38	 	
Studiu de caz. William Shakespeare	40	Recapitulare finală	106
3. Reforma. Contrareforma	42	Evaluare finală. Test	108
Studiu de caz. Barocul	44	 	
4. Absolutismul	46	Verificarea răspunsurilor	110
Studiu de caz. Soliman Magnificul	48	Bibliografie	112
Studiu de caz. Ludovic al XIV-lea. Palatul de la Versailles	50		
Studiu de caz. Petru cel Mare	52		
Recapitulare	54		
Evaluare	56		
UNITATEA III.			
Spre o nouă societate	58		
Competențe specifice vizate:			
1.2; 2.1; 2.3; 3.1; 3.3; 4.1; 4.2			
Domenii de cunoaștere dominante: 2. <i>Elemente de cultură și civilizație</i> ; 3. <i>Relațiile sociale și statul</i>			

CĂLĂTORII ȘI CĂLĂTORII - EUROPA ȘI LUMEA NOUĂ

Competențe specifice: 1.1; 1.2; 2.3; 3.1; 3.2; 4.1

1. Călătoriile și percepția spațiului în Evul Mediu
2. Marile descoperiri ale europenilor (I). Drumuri și teritorii
3. Marile descoperiri ale europenilor (II). Călători și călătorii
4. Marile descoperiri ale europenilor (III). Consecințe asupra vieții oamenilor
  - **Studiu de caz. Lumea Nouă:** cunoaștere, misionarism și exploatare

Recapitulare

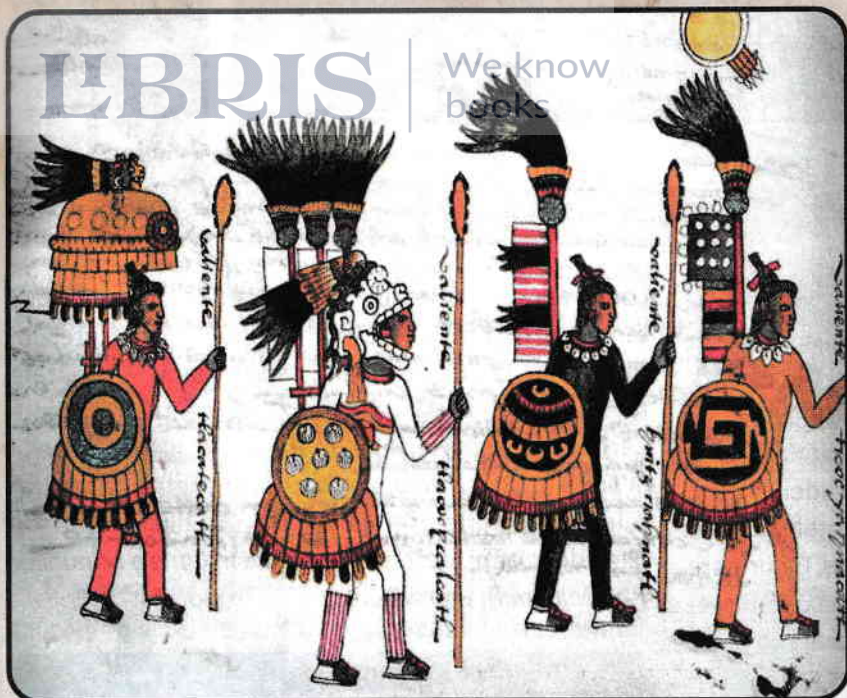
Evaluare. Test

Încă din Preistorie, oamenii au călătorit pe uscat și pe apă în căutarea hranei, a diferitelor resurse de care aveau nevoie sau a unor locuri prielnice vieții. Ei au descoperit astfel, treptat, lumea în care trăiau.

Imaginea alăturată prezintă lumea cunoscută în secolul al XVI-lea. Aceasta provine din opera lui Abraham Ortelius, *Theatrum Orbis Terrarum*, considerată primul atlas geografic modern.

Expedițiile de explorare a lumii, desfășurate de europeni la sfârșitul Evului Mediu și la începutul Epocii Moderne, au dus la descoperirea unor civilizații noi, cu un mod de viață și credințe diferite de cele din Europa.

În imagine: războinici azteci, de pe teritoriul actualului stat Mexic (Codex Mendoza, document din secolul al XVI-lea).

Pe parcursul acestui capitol:

Vei învăța

- să localizezi în timp și spațiu marile expediții ale europenilor din secolele al XV-lea și al XVI-lea;
- să utilizezi în mod adecvat termenii istorici;
- să identifici elemente de cauzalitate prezente în diferite surse istorice.

Vei descoperi

- care au fost teritoriile explorate de europeni la sfârșitul Evului Mediu;
- cine au fost cei mai importanți exploratori din secolele al XV-lea și al XVI-lea;
- care au fost principalele consecințe ale marilor descoperiri realizate de europeni.

Vei completa

- portofoliul personal cu lucrări realizate individual sau în colaborare cu alți colegi, precum și cu **Fișa de observare a activității și a comportamentului**.

1492

Cristofor Columb descoperă America.

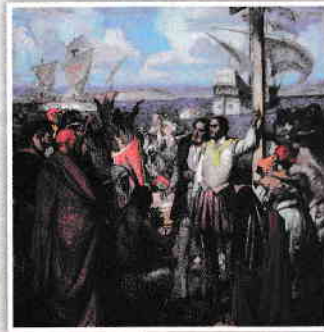
1497-1498

Vasco da Gama ajunge în India.

1519-1522

Expediția în jurul Terrei, condusă de Fernando Magellan

1534

Jacques Cartier explorează America de Nord.

CĂLĂTORIILE ȘI PERCEPȚIA SPAȚIULUI ÎN EVUL MEDIU

Cum arăta lumea cunoscută de europeni în Evul Mediu?

1.1. Cunoașterea spațiului geografic

Încă din cele mai vechi timpuri, oamenii au călătorit pe spații vaste: în căutarea unor pământuri fertile, pentru comerț sau ca să cunoască lumea înconjurătoare.

Călătoriile au contribuit la explorarea spațiului geografic și la schimbul de informații și de idei. Totuși, până la sfârșitul Evului Mediu, cunoștințele despre spațiul geografic au rămas relativ modeste. Ca urmare a comerțului și a contactelor cu lumea arabă, europenii cunoșteau, în afara Europei, nordul Africii și o parte a Asiei (*hartă, activitatea 1, pag. 15*).

În privința formei Pământului, multă vreme oamenii au crezut că acesta este plat. Cu timpul, tot mai mulți matematicieni și geografi, precum Paolo dal Pozzo Toscanelli, au susținut ideea sfericității Terrei.

1.2. Călători și exploratori

Pe parcursul Evului Mediu, oamenii au călătorit pe mare sau pe uscat și au descoperit noi spații și culturi.

Negustorii arabi au explorat coasta de est a Africii, au străbătut Asia și au ajuns până în India și China. Unul dintre cei mai cunoscuți exploratori arabi a fost Ibn Battuta. Acesta a călătorit, în secolul al XIV-lea, până în sudul Rusiei de azi și în China. Dintre europeni, războinicii vikingi au ocupat Islanda și Groenlanda, iar în jurul anului 1000 au atins coasta de nord-est a Americii. Negustorii din Europa, interesați în dezvoltarea

comerțului cu Orientul, au început să parcurgă distanțe tot mai mari în căutarea unor mărfuri precum mirodenii (piper, cuișoare, scorțișoară – utilizate pentru aromarea și conservarea alimentelor), esențe parfumate, mătase, alte produse de lux. În secolul al XIII-lea, Marco Polo, un negustor venețian, a realizat o lungă călătorie prin Asia, până în China. Teritoriile pline de bogății, descrise de acesta în *Cartea Minunilor* (sau *Milionul*), i-au atras și pe alți exploratori.

1.3. Mijloace de transport

Pe uscat, mijloacele de transport din Evul Mediu utilizau forța animalelor. În Africa și în Asia, negustorii arabi formau caravane alcătuite din cămile, catări, cai, ce purtau saci încărcăți cu mărfuri. Pe fluviile navigabile și pe mare se utilizau corăbiile. În secolul al XV-lea, în Europa a fost construit un nou tip de corabie, mai ușoară și mai rapidă, numită *caravelă*.

1.4. Mijloace de orientare în spațiu

Cu timpul, navigatorii europeni au putut să se orienteze mai ușor pe mare, utilizând hărți ale țărmurilor, numite portulane, *busola* - invenție chinezească pe care au preluat-o prin intermediul negustorilor arabi - și *astrolabul*. Caravela și mijloacele de orientare în spațiu au făcut posibile marile descoperiri geografice din secolele al XV-lea și al XVI-lea (*activitatea 2, pag. 15*).

Dicționar

astrolab - instrument care permite orientarea pe mări și oceane în funcție de poziția stelelor deasupra orizontului;

busolă - instrument format dintr-un cadran și un ac magnetic mobil, care arată nordul;

caravelă - corabie cu pânze, solidă și rapidă, utilizată pentru navigația maritimă.

Metodă de învățare

- Amintește-ți ce ai învățat la istorie, în clasa a IV-a, despre călători din spațiul european și descoperiri ale acestora.
- Pe parcursul acestui capitol, completează pe caiet un tabel, după modelul de mai jos.

Știu	Vreau să știu	Am învățat
...	...	...

De reținut

- În Evul Mediu, lumea cunoscută de europeni se limita la nordul Africii și la o parte a Asiei.
- Noile instrumente de navigație și mijloace de transport au permis efectuarea unor călătorii care au lărgit orizontul de cunoaștere al europenilor.

1. Lumea cunoscută de europeni în Evul Mediu

a. Privește cu atenție harta alăturată. Pe baza cunoștințelor de geografie, completează, pe caiet, un tabel, după modelul dat, scriind numele continentelor indicate prin cifre.

Cifra	Continentul
1	.....
2	.....
3	Africa

Model de rezolvare

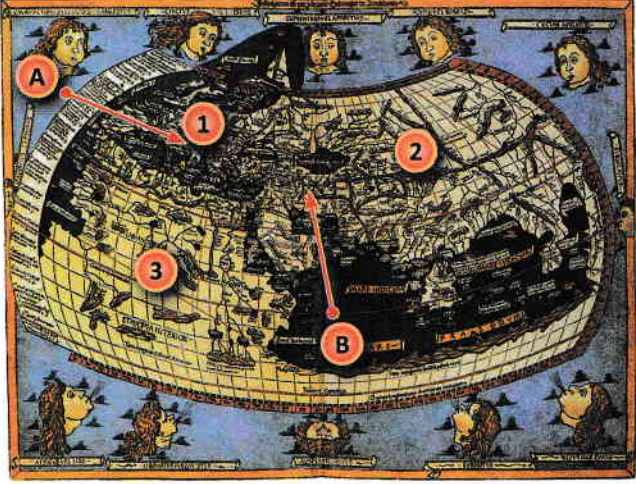
b. Imaginează-ți că ești un negustor din Peninsula Italică (indicată, pe hartă, de săgeata A) care, în anul 1450, trebuie să ajungă în Persia (teritoriul indicat de săgeata B). Explică ce variante de traseu ai putea urma, cu ce mijloace de transport ai călători, ce instrumente de orientare în spațiu ai folosi.

2. Mijloace de transport și de orientare în spațiu

Imaginile a-d redau, în ordine: o caravelă (a), o busolă (b), un astrolab (c), un portulan (d). Precizează cel puțin câte un avantaj oferit de fiecare dintre obiectele ilustrate, în domeniul cunoașterii spațiului geografic.

3. Pe urmele lui Marco Polo

Lucrați în perechi. Porniți de la imaginea alăturată, care ilustrează un aspect din *Cartea Minunilor*, atribuită lui Marco Polo, și căutați informații suplimentare (inclusiv în rețeaua internet) despre călătorul european. Realizați o prezentare scrisă, de circa 10-15 rânduri, a călătoriei acestuia și ilustrați prezentarea cu un desen sau o hartă a teritoriilor explorate de el. Păstrați produsele activității voastre în portofoliul personal.

În imagine: Harta Lumii (geograful Nicolaus Germanus, secolul al XV-lea)

Călătoria lui Marco Polo (miniatură)

TRECUT și PREZENT

Orientarea în spațiu, în Evul Mediu și azi

În trecut, oamenii se orientau în spațiu prin diferite metode: după mușchiul crescut pe scoarța copacilor, după busolă ori astrolab etc. În lumea de azi, sistemul GPS (Sistem de Poziționare Globală), care funcționează pe baza informațiilor transmise de sateliți, permite orientarea rapidă, cu ajutorul unui telefon mobil sau a unui dispozitiv special, în orice regiune de pe Glob.

Navigare prin sistem GPS (model)

• În opinia ta, este necesară, pentru oamenii de azi, cunoașterea regulilor de orientare în spațiu (după punctele cardinale, după Soare etc.)? De ce?

MARILE DESCOPERIRI ALE EUROPENILOR (I). DRUMURI ȘI TERITORII

Care au fost principalele teritorii descoperite de europeni la sfârșitul Evului Mediu și la începutul Epocii Moderne?

2.1. Cauze ale marilor descoperiri

Din secolul al XV-lea, mai întâi portughezii și spaniolii, urmați în curând de alți europeni (englezi, francezi, olandezi), încep să exploreze rute maritime și teritorii noi.

În condițiile creșterii populației în Europa, a dezvoltării orașelor și a comerțului, era nevoie de aur pentru a susține economia, iar cererea pentru mirodenii și produse prețioase crescuse. Negustorii doreau să găsească o cale mai ușoară să ajungă în Orient și să le procure, ocolind regiunile controlate de musulmani. De asemenea, europenii intenționau să găsească, în ținuturile îndepărtate, aliați împotriva musulmanilor, dar și să contribuie la răspândirea credinței creștine. În același timp, dorința de cunoaștere a avut un rol important în marile descoperiri ale europenilor.

2.2. Europenii explorează lumea

Avantajați de așezarea țării lor pe țărmul Oceanului Atlantic, în extremitatea sud-vestică a Europei, marinarii portughezi, la inițiativa principelui Henric Navigatorul, au explorat coasta de vest a Africii. Ei căutau un traseu care, prin ocolirea acestui continent, să asigure legătura cu „ținuturile mirodeniilor” (India, Asia).

În anul 1488, exploratorul Bartolomeo Diaz a descoperit extremitatea sudică a Africii, ce a primit numele de *Capul Bunei Speranțe*. Un deceniu mai târziu, navigatorul portughez Vasco da Gama a reușit

să treacă de Capul Bunei Speranțe și a navigat apoi către nord-est, ca să ajungă la Calicut, pe coasta apuseană a Indiei.

După eliberarea de sub stăpânirea arabă, încheiată la sfârșitul secolului al XV-lea, Spania a organizat propriile expediții de explorare a lumii. În anul 1492, Cristofor Columb a străbătut Oceanul Atlantic și a descoperit continentul numit, de la începutul secolului al XVI-lea, *America*.

John Cabot a navigat în slujba Angliei și a ajuns, în anul 1497, pe țărmul de nord-est al continentului american. Cunoașterea acestei zone a lumii a fost îmbogățită în anul 1534, în urma expediției conduse de francezul Jacques Cartier pe teritoriul Canadei de azi (*hartă, activitățile 1 și 2, pag. 17*).

2.3. Noi drumuri și teritorii

Descoperirile făcute de exploratori între anii 1488 și 1498 - noua rută maritimă între Europa și Asia prin ocolirea Africii, traseul peste Atlantic spre *Lumea Nouă* - au continuat în perioada următoare. Portughezul Pedro Cabral a ajuns pe țărmul Braziliei, în America de Sud. Fernando Magellan a condus prima expediție maritimă în jurul lumii (1519-1522). O călătorie asemănătoare a fost realizată de Francis Drake, între anii 1577 și 1580.

Orizontul european al cunoașterii geografice a cuprins, treptat, întreaga planetă Pământ.

Dicționar

Lumea Nouă - nume cu care europenii desemnau teritoriile aflate dincolo de Oceanul Atlantic: America (de Nord, Centrală și de Sud), Australia și Oceania. Lumea Veche se referă la Europa, Africa, Asia;
telescop - instrument pentru observarea astrilor cerești.

Metodă de învățare

Axa timpului (cronologică)

Organizarea evenimentelor în ordinea desfășurării lor este utilă pentru înțelegerea schimbărilor petrecute pe parcursul timpului.

- Alcătuieste, pe caiet, o axă a timpului (cronologică). Scrie pe aceasta, în ordinea corectă, cinci dintre evenimentele menționate în lecție.

De reținut

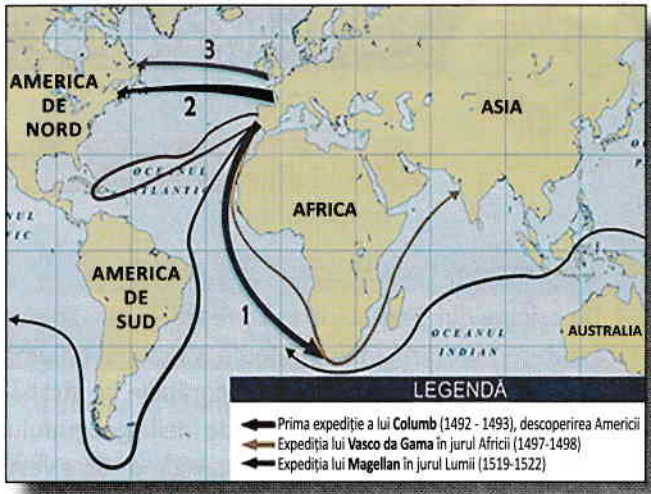
- Din secolul al XV-lea, europenii au explorat noi drumuri și teritorii.
- În 1492, Cristofor Columb a descoperit continentul care a fost numit apoi America.
- Navigatorii portughezi au inaugurat un nou traseu maritim către India, prin ocolirea Africii.

1. Lumea cunoscută de europeni

a. Privește harta alăturată. Numește trei descoperiri geografice realizate de europeni în secolele XV-XVI.

b. Completează, pe caiet, enunțurile de mai jos, cu informațiile corespunzătoare:

- traseul indicat, pe hartă, cu cifra **1**, corespunde călătoriei lui Bartolomeo ....., care a descoperit extremitatea sudică a Africii;
- traseul marcat cu cifra **2** corespunde expediției conduse de francezul Jacques .....
- cifra **3** indică ruta maritimă urmată de John .....

Marile descoperiri ale europenilor (sec. al XV-lea - al XVI-lea)

2. Cauze ale marilor descoperiri geografice

Formați grupe de câte 3-4 elevi. Citiți documentele **A** și **B**, priviți imaginea **C**, apoi rezolvați, în cadrul grupei, cerințele de mai jos. Prezentați clasei rezultatele activității voastre.

A În primul rând, principele dorea să cunoască pământul care se întinde dincolo de Insulele Canare. În al doilea rând, exista posibilitatea navigării fără pericole către noile teritorii, de unde se puteau aduce diverse mărfuri. În al treilea rând, el dorea să cunoască puterea eventualilor dușmani ai regatului. În al patrulea rând, principele spera să găsească alți conducători creștini cu care să se alieze. Și în al cincilea rând, el spera să răspândească credința creștină în rândul altor popoare.
(Eanes Gomez de Azurara, *Cronica descoperirii și cuceririi Guineei*, sec. al XV-lea)

Vasco da Gama debarcând la Calicut, în India

B Măritul rege al Portugaliei mi-a cerut lămuriri despre o rută maritimă către ținuturile mirodeniilor, mai scurtă decât cea prin Guineea. Am desenat o hartă maritimă pe care am marcat coastele și insulele pe care se pot face opriri, navigând numai către vest. Ea indică și distanțele care ne despart de aceste locuri atât de bogate în mirodenii și pietre prețioase.
(Geograful Paolo Toscanelli, sec. al XV-lea)

a. Alcătuiți o listă care să cuprindă cauzele expedițiilor maritime portugheze din secolul al XV-lea, menționate în documentele **A** și **B**.

b. Numiți doi navigatori portughezi din secolul al XV-lea și câte o descoperire realizată de fiecare dintre aceștia.

De la Pământ la Univers

Pe măsură ce au explorat Pământul, oamenii s-au îndreptat și spre spațiul cosmic, ca să-i înțeleagă tainele. Navele spațiale cu echipaj uman sau cele robotizate permit cunoașterea tot mai aprofundată a Universului. Printre instrumentele moderne utilizate se numără **telescopul** spațial Hubble, Laboratorul Științific Marțian și telescopul James Webb, lansat în spațiu în anul 2021.

TRECUT și PREZENT

Telescopul Hubble (NASA)

- Dacă ai putea să stai de vorbă cu un cercetător al spațiului cosmic, ce întrebări ai dori să-i adresezi?

MARILE DESCOPERIRI ALE EUROPENILOR (II). CĂLĂTORII ȘI CĂLĂTORII

Cât de departe au ajuns navigatorii europeni?

3.1. Cristofor Columb

De origine din Genova, oraș ce reprezenta o adevărată putere maritimă în Evul Mediu, Cristofor Columb și-a început cariera ca marinar pe corăbiile ce străbăteau Marea Mediterană. Influențat de ideile geografului Toscanelli, Columb era convins că, navigând către vest, peste Oceanul Atlantic, poate fi descoperită o nouă rută către India. El a reușit să obțină sprijinul regilor Spaniei, Ferdinand de Aragon și Isabela de Castilia. În anul 1492, Cristofor Columb a plecat din portul spaniol Palos, îndreptându-se către apus, cu trei corăbii: *Santa Maria*, *Pinta* și *Niña*. La finalul călătoriei, acesta a descoperit insula pe care a numit-o *San Salvador*, din *Arhipelagul* Bahamas (în America Centrală).

În timpul primei sale călătorii, Cristofor Columb a mai explorat insulele Cuba și Haiti (*hartă B, pag. 19*). Convins că a ajuns în Asia, el a numit teritoriile descoperite *Indii*, iar pe locuitorii acestora, *indieni*. Columb a efectuat patru călătorii peste Atlantic, iar teritoriile explorate au intrat sub stăpânirea Spaniei (*activitățile 1, 2, pagina 19*).

3.2. Fernando Magellan

Navigator portughez experimentat, Magellan era încredințat că exista posibilitatea ca, ocolind continentul american pe la sud, să se poată asigura legătura cu insulele din sud-estul Asiei.

Intrat în serviciul Spaniei, el a organizat o expediție formată din cinci corăbii, cu care a început, în anul 1519, călătoria ce avea să îl poarte în jurul lumii. Expediția condusă de Magellan a traversat Oceanul Atlantic navigând spre sud. Astfel au fost descoperite Arhipelagul Țara de Foc și strâmtoarea ce azi poartă numele navigatorului – Strâmtoarea Magellan – (*activitatea 3, pag. 19*). Apoi, corăbiile europene au străbătut Oceanul Pacific, ajungând în Insulele Filipine (Asia de Sud-Est). După moartea lui Fernando Magellan, doar una dintre corăbiile sale a reușit să revină în Europa, în anul 1522. Prin această călătorie a fost realizată prima *circumnavigație* a Terrei.

3.3. Amerigo Vespucci, Giovanni da Verrazzano, Henry Hudson

Continentul descoperit de Columb a fost numit *America*, după numele navigatorului Amerigo Vespucci. Acesta a explorat, între anii 1499 și 1504, teritoriile din America de Sud care fac parte azi din statele Argentina, Brazilia, Uruguay. În 1524, Giovanni da Verrazzano a cercetat, în numele Franței, țărmul estic al Americii de Nord. După aproape un secol, Henry Hudson a continuat explorarea teritoriilor nord-americane – zona actualului oraș New York, Golful Hudson și Fluviul Hudson –, în căutarea unui pasaj maritim nordic care să asigure legătura dintre Europa și Asia.

Dicționar

arhipelag - grup sau lanț de insule, situate într-o mare sau un ocean;

circumnavigație - călătorie pe mare în jurul unei insule, al unui continent sau al Terrei.

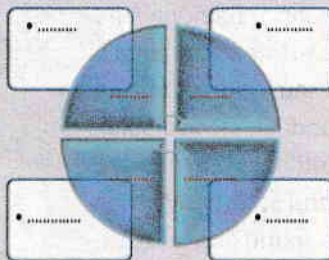

Metodă de învățare

Diagrama

Citește cu atenție lecția.

Pe caiet, completează o diagramă, după modelul de mai jos, pe care să înscrii, în centru, numele a patru dintre călătorii amintiți în lecție, iar pe spațiile laterale, câte un teritoriu descoperit și explorat de fiecare dintre aceștia.

De reținut

- Cristofor Columb a realizat patru călătorii peste Oceanul Atlantic, în cursul cărora a explorat teritoriile din America Centrală și nordul Americii de Sud.
- Expediția maritimă desfășurată, începând din anul 1519, sub conducerea lui Fernando Magellan, a demonstrat faptul că Pământul este rotund.

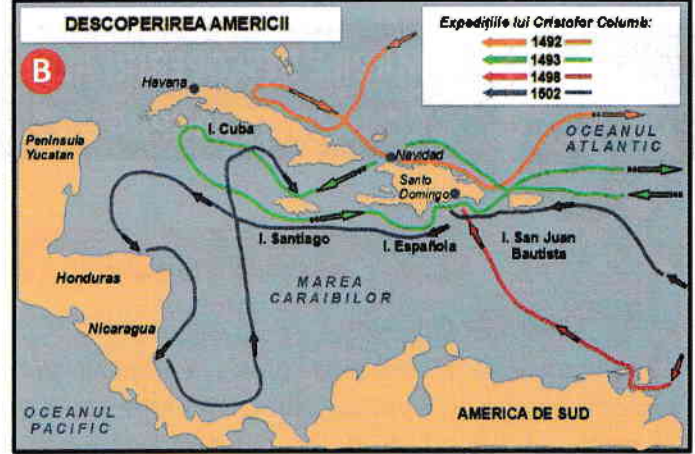

1. Descoperirea Lumii Noi.

Citește documentul **A**, privește harta **B**, apoi răspunde cerințelor.

A Oamenii de pe corăbii văzură alte semne de pământ și un trunchi de mărcine plin cu fructe roșii. Pământul îl văzu mai întâi un marinar care se numea Rodrigo de Triana, deși amiralul, stând pe puntea înaltă a corabiei, văzuse o lumină, dar nu cutezase să afirme că ar fi pământ. Coborâră toate vecele (pânzele) și înaintară numai cu vela mare, fără cele mici, așteptând până la ziua, într-o vineri, când ajunseră pe o insuliță din Bahamas.

(Jurnalul lui Cristofor Columb, adaptare)

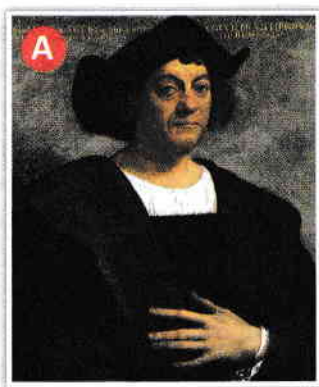
Călătoriile lui Cristofor Columb peste Oceanul Atlantic

- Rezumă într-un enunț conținutul documentului **A**.
- Indică evenimentul descris în document.
- Pe baza hărții **B**, numește două teritorii explorate de europeni cu prilejul călătoriilor lui Cristofor Columb.
- Explică, în 5-7 rânduri, importanța descoperirilor lui Cristofor Columb pentru lumea europeană.

2. Pe urmele lui Cristofor Columb

Privește imaginile **A** și **B**. Imaginează-ți că ești un marinar spaniol de pe corabia *Santa Maria*, sub comanda lui Cristofor Columb. Scrie un scurt jurnal de călătorie în care să relatezi prima expediție peste Oceanul Atlantic (1492-1493).

Păstrează jurnalul în portofoliul personal.

Cristofor Columb

Debarcarea în insula San Salvador

3. Călătorie în jurul Pământului

Formați grupe de câte 3-4 elevi. Pe baza hărții de la pagina 17, a documentului **A** și a imaginii **B** din dreapta, realizați un desen (poster) cu titlul: *Cu Magellan, pe mările și oceanele Lumii*. Organizați în clasă o expoziție cu produsele activității voastre.

A Ne-am întors 18 oameni cu doar o singură corabie dintre cele cinci cu care am plecat. Am descoperit mirodenii, trestie de zahăr și perle. Am făcut înconjurul lumii, căci plecând către vest, am revenit în Spania prin est.

(Jurnalul lui Antonio Pigafetta, navigator din echipajul lui Magellan)

Flota spaniolă în Strâmtoarea Magellan

TRECUT și PREZENT

Oceanografia
 Explorarea Terrei continuă și în zilele noastre. **Oceanografia** – studiul mărilor și oceanelor – include aspecte specifice biologiei, chimiei, geografiei, fizicii, geologiei.

- Caută informații despre activitatea lui Jacques-Yves Cousteau. Alcătuiește o listă cu cinci dintre invențiile și descoperirile acestuia.